

LEHTONEN, TANITA: Kohtukuolemat Tyksissä vuosina 2001-2011

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 10 s, 8 liites.

Patologia

Syyskuu 2016

Kohtukuolemia tapahtuu maailmalla noin 2.6 miljoonaa vuosittain. Kohtukuoleman syyn selvittäminen on tärkeää, koska lapsen kuolema aiheuttaa surua ja epä tietoa vanhemmille ja joskus jopa tarvetta hakea syytä itsestä tai raskautta seuranneesta henkilökunnasta. Tilanteen selviäminen voi myös helpottaa ja lyhentää vanhempien surutyötä ja auttaa hyväksymään tapahtuneen. Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää sikiöaikaisten tapahtumien ja äidin raskaudenaikaisen terveydentilan merkitystä viimeisen raskaus kolmanneksen aikaisiin kohtukuolemiin.

Tutkimme Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella tapahtuneita viimeisen raskaus kolmanneksen aikaisia kohtukuoleman syitä. Perusteellinen kuolemansyöntutkimus tehtiin 98:lle yli 24 viikon ikäiselle sikiölle Turun Yliopistollisen Keskussairaalan Patologian yksikössä vuosina 2001-2011. Yhteensä 76:lle sikiölle (77.6%) löytyi kohtukuoleman selittävä syy. Huolimatta raskauden tiiviistä seurannasta Suomessa ja äideille tarjotuista sikiön poikkeavuuksien seulonnasta, yleisimmät kohtukuolemaan johtaneet syyt tutkimuksessamme olivat sikiön synnynnäiset epämuodostumat, kuten rakenteelliset sydänviat, neurologiset poikkeavuudet ja trisomiat selittäen 19.4% kaikista kohtukuolemista. Napanuoran kiertymät ja solmut sekä istukan vajaatoiminta selittivät molemmat 16.3% kohtukuolemista. 22.4% sikiöistä jäi ilman selittävää kuolinsyytä. Tutkimuksessamme esiin tuli yhteys äidin tupakoinnin ja syntymättömän lapsen ennenaikaisen kuoleman välillä. Äideillä, jotka olivat tupakoineet raskauden aikana, oli merkittävästi kohonnut riski istukan irtoamisesta johtuvaan lapsen kuolemaan raskauden viimeisen kolmanneksen aikana. Aineistossamme kymmenen äitiä tupakoi raskauden aikana, mutta merkittävä yhteys tupakoinnin ja kohtukuoleman välille näkyi vain istukan irtoamisessa ($p < 0.001$). Muiden kuolinsyiden ja tupakoinnin välille ei saatu tilastollista yhteyttä. Tutkimustuloksemme kohtukuolemien yleisimmistä syistä ja esiintyvyydestä Varsinais-Suomessa ovat yhteneväisiä muiden korkean tulotason maiden vastaavien tutkimusten kanssa

Vaikka kohtukuolema jäisikin selittämättömäksi huolellisen kuolemansyönselvityksen jälkeen, monia muita haitallisia tekijöitä, kuten traumat ja infektiot, voidaan sulkea pois. Tämä hyödyttää sekä vanhempia että terveydenhuollon yksikköjä myöhempien raskauksien ja perinnöllisyysneuvonnan suhteen.